

Inhoudsopgave:

0.	WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN VORIGE VERSIE	2
1.	TOEPASSINGSGEBIED.....	2
2.	DOEL VAN DIT DOCUMENT	2
3.	UITGANGSPUNT	2
4.	DOEL VAN VEILIGSTELLEN (IN HET ALGEMEEN)	2
5.	GOUDEN REGELS.....	3
6.	PROCESSHEMA 'VEILIGSTELLEN'	4
7.	RISICO INVENTARISATIE	5
	7.1 Storingzoeken	5
8.	BORGEN	6
	8.1 Het plaatsen van het persoonlijk veiligheidsslot	6
	<i>8.1.1 Borgen in de installatie zelf.....</i>	<i>6</i>
	<i>8.1.2 Borgen d.m.v. een slotenbord</i>	<i>6</i>
	<i>8.1.3 Borgen m.b.v. andere voorzieningen</i>	<i>6</i>
	8.2 Bijzondere omstandigheden	7
9.	ONTBORGEN.....	7
	9.1 Vrijgeven.....	7
	9.2 Verwijderen veiligheidsslot door anderen dan de eigenaar.....	7
	9.3 Tussentijds bijschakelen / op druk zetten.....	7
10.	EVALUEREN	8
	BIJLAGE 1: DEFINITIES	9

0. Wijzigingen ten opzichte van vorige versie

- Aanpassing in stap 8 "Processchema 'veiligstellen'"

Processchema "veiligstellen aangepast". In stap 8 toegevoegd het voorkomen dat schadelijke energieën of stoffen kunnen vrijkomen door het verwijderen van blindplaten en steekplaten

1. Toepassingsgebied

Deze regeling is van toepassing voor:

Tata Steel op de site IJmuiden.
en geldt in alle situaties voor zowel gepland als ongepland onderhoud.

Deze regeling is niet van toepassing op:
situaties waarbij medewerkers de installatie moeten betreden om routinematige handelingen uit te voeren die horen bij het productieproces en die zijn beschreven in een werkplekinstructie, regulier onderhoudswerk dat is beschreven in een werkplekinstructie waarbij de installatie niet afgeschakeld hoeft te worden, zoals bv smeerwerkzaamheden

2. Doel van dit document

Deze regeling beschrijft:

- de stappen die ondernomen moeten worden om te komen tot een veiliggestelde installatie voor werkzaamheden aan/in de installatie
- hoe een (firma)medewerker deze situatie persoonlijk borgt

3. Uitgangspunt

De Bedrijfschef/General Manager legt in zijn managementsysteem vast hoe deze procedure lokaal is geïmplementeerd m.b.t. Taken, Bevoegdheden en Verantwoordelijkheden.

Er is lokaal in het managementsysteem vastgelegd op welke wijze de installatie(delen) veiliggesteld worden. Denk hierbij aan het Stilstandmanagement, veiligstelplannen, af- en bijschakellijsten en de wijze waarop dit procedureel is geregeld.

Relevante documenten

- [Werkvergunningsprocedure](#)
- Stilstandsmanagement (CAMF)
- Good Practices op intranet

4. Doel van veiligstellen (in het algemeen)

De doelstelling van veiligstellen is het elimineren van risico's die samenhangen met het onbedoeld inschakelen van installaties(delen) en/of het voorkomen dat schadelijke energieën of stoffen tijdens werkzaamheden kunnen vrijkomen.

Voorbeelden van energieën of stoffen waardoor de installatie(delen) in beweging kan komen of die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor de veiligheid en gezondheid van medewerkers zijn:

- Zwaartekracht
- Electriciteit
- Geluid
- Straling
- Hitte of koude
- hoge druk
- etc

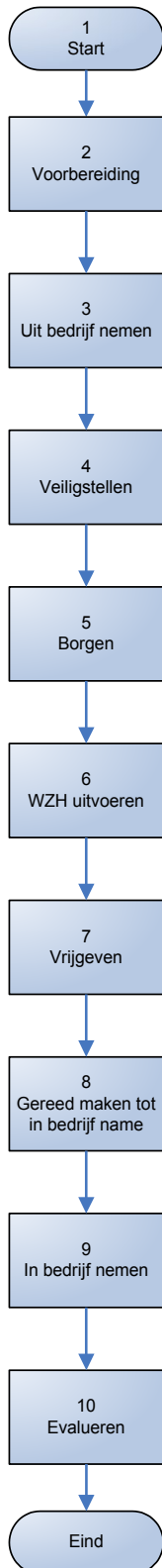
5. Gouden regels

1. Bepaal de werkzaamheden en inventariseer voor aanvang van de werkzaamheden de risico's en bepaal de bijbehorende maatregelen. Instrumenten hiervoor zijn:
 - Werkvergunningsprocedure
 - OMRA¹ (One Minute Risk Assessment)
 - Werkplekinstructie (WPI)
 - Sporenbon
2. De installatie(deel) is uit bedrijf genomen en aantoonbaar veilige energieniveaus zijn bereikt, door het toepassen van de technieken 'scheiden' en 'borgen'. :Dit betekent:
 - Elektrisch afschakelen gebeurt in de hoofdstroom, niet in de stuurstroom
 - Openen van aftappen, ontluchtingen, afblazen etc
 - Media veiligstellen m.b.v., indien mogelijk, Block & Bleed
 - Het spoelen en/of inertiseren van systemen
 - Gebruik blokkeringen om beweging door zwaartekracht te voorkomen
 - Speciale aandacht voor hydraulische en pneumatische installaties
 - Beoordeel (bv door meten) of de gewenste veilige energieniveau's zijn bereikt.
3. Iedereen die het gebied van de veiliggestelde installatie(deel) moet betreden borgt de veilige situatie persoonlijk d.m.v. een persoonlijk veiligheidsslot
4. Ga pas weer in bedrijf nadat zeker is gesteld dat niemand meer in de installatie is.

NB: Daar waar dit protocol niet kan worden toegepast mag gemotiveerd worden afgeweken mits het bereikte veiligheidsniveau gelijk of hoger is. De Bedrijfschef/General Manager legt in zijn managementsysteem vast voor welke systemen dit geldt en welke maatregelen er dan genomen dienen te worden.

¹ Niet te verwarren met de "Two Minute Risk Assessment" uit de P06, hierin wordt de Stop & Go kaart bedoeld.

6. Processchema 'veiligstellen'

Activiteit	Omschrijving	Relevante middelen
1	Er is behoefte om in, op, aan of onder de installatie te werken	Gepland onderhoud; Stilstand; Storing; etc.
2	Uitvoeren risico inventarisatie en opstellen relevante documenten De risico's bepalen de omvang van de stappen 3, 4 en 5	V&G plan; Veiligstelplan; afschakellijsten; wegzetlijsten schakelbrief; WvG; werkinstructie; OMRA; stilstandsmanagement; etc
3	Installatie uit bedrijf nemen, afschakelen	Installatievoorschriften; wegzetlijsten
4	a. het elimineren van risico's die samenhangen met het onbedoeld inschakelen van installaties(delen) door bijvoorbeeld het plaatsen van borgpennen of uitschakelen van werkschakelaars b. het voorkomen dat schadelijke energieën of stoffen kunnen vrijkomen door bijvoorbeeld te ontgassen of blindplaten te plaatsen.	Veiligstelplan; afschakellijsten; schakelbrief; stilstandsmanagement; etc Veilige Vijf
5	Het borgen van de veilige situatie d.m.v. sloten	Afdelingssloten; persoonlijke veiligheidssloten; firma veiligheidssloten; slotenborden; lockboxen
6	Het uitvoeren van de werkzaamheden waarvoor de installatie is veiliggesteld	WerkverGunning; aanmeldprocedure; V&G plan
7	Het verwijderen van de borgingen (sloten). Ook t.b.v. tijdelijk ontborgen.	Afdelingssloten; persoonlijke veiligheidssloten; firma veiligheidssloten; slotenborden; lockboxen
8	Installatie in een zodanige status brengen dat deze in bedrijf genomen kan worden Het voorkomen dat schadelijke energieën of stoffen kunnen vrijkomen door het verwijderen van blindplaten en steekplaten	Vrijgave protocol, In bedrijfstelplan; schakelbrief; Stilstandsmanagement etc.
9	In bedrijf nemen; inschakelen	Installatievoorschriften
10	Het veiligstel proces evalueren	Alle input documenten

N.B. Zorg voor goede overdrachtmomenten tijdens het werkproces. Voor gepland onderhoud wordt verwezen naar stilstandmanagement.

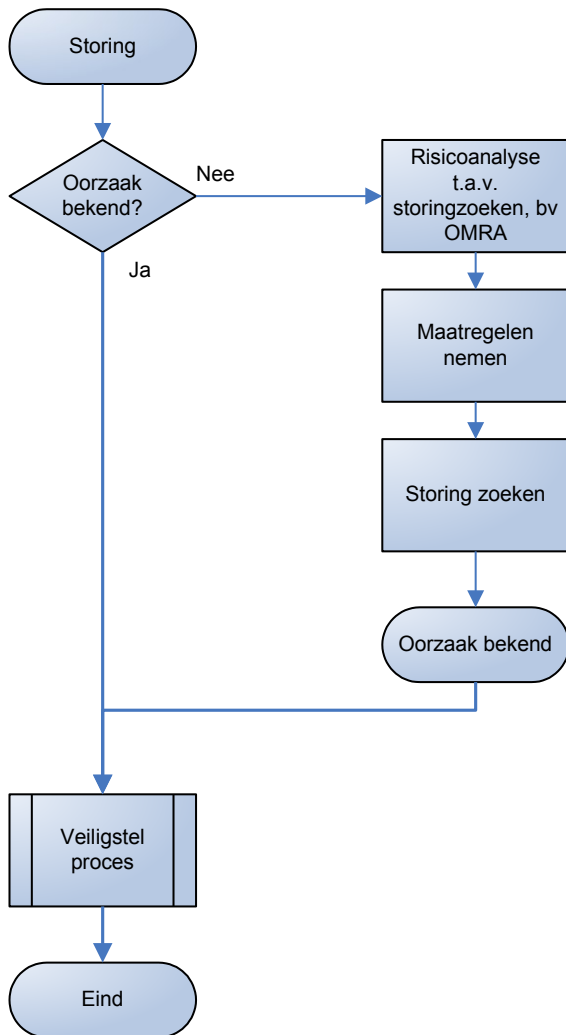
7. Risico Inventarisatie

Installaties dienen te allen tijde zodanig te worden veiliggesteld dat er geen gevaar vanuit de installaties kan optreden t.a.v. de uit te voeren werkzaamheden. Om een veilige werkplek aan te kunnen bieden is het werkvergunningproces van toepassing.

Dit betekent in het algemeen dat bij geplande stilstanden de gehele installatie wordt veiliggesteld.

Bij klein onderhoud/storingen dat tijdens bedrijf van de installatie kan worden uitgevoerd, zal slechts het betreffende deel worden veiliggesteld waarbij altijd het risico van overige installatiedelen zal moeten worden ingeschat.

7.1 Storingzoeken

Het oplossen van een storing begint met het stellen van een diagnose.

Indien de oorzaak niet duidelijk is wordt gestart met storing zoeken. Hierbij dienen de risico's geïnventariseerd te worden. Het is good practice om een OMRA² (One Minute Risk Assessment) toe te passen.

Aan de hand van de risico's dient de installatie te worden veiliggesteld.

Op het moment dat de oorzaak van de storing bekend is, kan de storing worden opgelost².

Voor het verhelpen van de storing is het Veiligstelproces van toepassing

² Bij een OMRA worden bij de locatie van de storing met het uitvoerende team op basis van een korte checklist de risico's geïnventariseerd. Indien de installatie veiliggesteld dient te worden, worden de maatregelen op de achterzijde van het OMRA-formulier opgeschreven.

8. Borgen

Borgen is zekerstellen dat de door het veiligstellen gecreëerde situatie behouden blijft. De wijze waarop een installatie is veiliggesteld en geborgd moet voor alle betrokkenen inzichtelijk zijn. Dit betekent dat bijvoorbeeld veiligstelplannen, slotenlijsten, afschakellijsten etc. geraadpleegd moeten kunnen worden.

Een ieder die zich begeeft in, aan, of bij de beveiligde installatie, dient daartoe toestemming te krijgen.

8.1 Het plaatsen van het persoonlijk veiligheidsslot

Er zijn drie mogelijkheden voor het plaatsen, afhankelijk van het gebruik van het aantal afdelingsloten en/of het aantal aan te brengen persoonlijke veiligheidsslots

1. op de enkelvoudig geborgde installatie. Dit is een installatie die door slechts een afdelingslot in het geheel beveiligd kan worden. Eventueel gebruik maken van slotvermeerders.
2. op het slotenbord, indien er meerdere afdelingsloten zijn gebruikt om de installatie te beveiligen.
3. op andere voorzieningen, zoals bij grotere groepen uitvoerenden.

8.1.1 Borgen in de installatie zelf

- De afdeling borgt de installatie tegen inschakelen en in beweging komen m.b.v. een afdelingsveiligheidsslot.
- Een ieder die het gebied van de installatie gaat betreden borgt de veilige situatie d.m.v. het persoonlijk veiligheidsslot

Het is niet toegestaan meerdere personen met slechts één persoonlijk veiligheidsslot te beveiligen. Het aantal openingen voor het aanbrengen van veiligheidsslots is echter per schakelaar beperkt. Door het gebruik van slotvermeerders kan de schakelaar met meerdere sloten tegen inschakelen worden vergrendeld. Als de laatste opening van een slotvermeerderaar wordt benut, moet een volgende slotvermeerderaar worden gebruikt.

8.1.2 Borgen d.m.v. een slotenbord

- De afdeling borgt de installatie tegen inschakelen en in beweging komen m.b.v. afdelingsveiligheidsslots.
- De sleutel(s) van deze sloten worden geplaatst in een slotenbord. De weergave van het slotenbord is als volgt:
 - aangezicht van het slotenbord of deel daarvan is groen gekleurd.
 - de tekst "VRIJGEGEVEN" is weergegeven.
- In deze stand wordt het slotenbord geborgd met een stilstandveiligheidsslot.
- Een ieder die het gebied van de installatie gaat betreden borgt de veilige situatie d.m.v. het plaatsen van het persoonlijk veiligheidsslot op het slotenbord.

Indien er geen werkzaamheden aan de installatie mogen worden verricht, geldt voor het slotenbord dat:

- het aangezicht van het slotenbord rood gekleurd is
- de tekst "NIET VRIJGEGEVEN" zichtbaar is.

8.1.3 Borgen m.b.v. andere voorzieningen

Het grote aantal sloten en sleutels kan voor problemen zorgen bij het plaatsen van het persoonlijke veiligheidsslot. Er kan dan gebruik gemaakt worden van andere (technische) voorzieningen.

Het gebruik van andere voorzieningen mag geen afbreuk doen aan het (fysiek) persoonlijk borgen van de veilige situatie.

Good Practice:

Indien een groot aantal persoonlijke veiligheidsslots geplaatst moeten worden kan men gebruik maken van een zogenaamd Lockbox. Elke firma kan voor het eigen personeel een Lockbox inrichten. Het beheer van dergelijke

voorzieningen ligt bij de firma's. Tata Steel ziet er vanuit coördinerend toezicht op toe dat iedereen persoonlijk beveiligd is en blijft.

Het werken met de Lockbox gaat als volgt:

- Elke firma borgt het slotenbord met een firmaveiligheidsslot. De (unieke) sleutel hiervan wordt geplaatst in de Lockbox.
- Iedere medewerker van deze firma die de installatie betreedt borgt de lockbox met het persoonlijk veiligheidsslot

Ook voor groepen eigen personeel is het gebruik van een lockbox mogelijk.

8.2 Bijzondere omstandigheden

- Indien de betrokkene met zijn persoonlijk veiligheidsslot de installatie niet zelf tegen inschakelen en in beweging komen kan vergrendelen, moet vooraf worden vastgelegd hoe de installatie wordt beveiligd.
- Er kunnen met de uitvoerende firma('s) aanvullende of andere afspraken worden gemaakt t.a.v. het borgen als de Gouden Regel dat een installatie niet in bedrijf kan worden genomen tenzij iedereen persoonlijk zijn slot heeft verwijderd, niet in het geding komt. Deze afspraken moeten schriftelijk zijn vastgelegd in de werkvergunning of V&G plan.

9. Ontborgen

Iedere uitvoerende verwijdert aan het einde van zijn werkzaamheden zijn persoonlijk veiligheidsslot wanneer de installatie wordt verlaten en meldt zich af. Voor hervatting van werkzaamheden dient eenieder zichzelf opnieuw persoonlijk te beveiligen op de voorgeschreven locatie met zijn persoonlijk veiligheidsslot. Gedurende korte onderbreking (bijvoorbeeld lunch) mag men het persoonlijk veiligheidsslot laten hangen.

9.1 Vrijgeven

De installatie kan niet eerder worden vrijgegeven dan na verwijdering van alle persoonlijke veiligheidsslots. Dit kan alleen als iedereen uit de installatie is, zich heeft afgemeld en na afname van de werkzaamheden. Middels een controleronde wordt gecheckt of in de installatie geen personen meer aanwezig zijn. Na de uitvoering van de werkzaamheden wordt de installatie conform de afspraken in het veiligstelplan of afschakellijst overgedragen. (Zie indien van toepassing het Stilstandmanagement) Op dit moment kan ook het stilstandveiligheidsslot, of bij een enkelvoudig geborgde installatie het afdelingsveiligheidsslot, worden verwijderd en de installatie worden vrijgegeven.

9.2 Verwijderen veiligheidsslot door anderen dan de eigenaar

Er kan een situatie optreden dat de eigenaar van een persoonlijk veiligheidsslot onvindbaar is.

De WE/SU dient voor deze situatie een procedure werkend te hebben die in ieder geval de volgende items bevat:

- welke acties er genomen dienen te zijn alvorens het besluit genomen mag worden tot doorknippen
- Welke functionarissen bevoegd zijn op opdracht te geven tot het doorknippen van een veiligheidsslot
- op welke wijze e.e.a. wordt vastgelegd en waarop dit wordt gerapporteerd aan de BC/GM

9.3 Tussentijds bijschakelen / op druk zetten

Uitgangspunt is dat tussentijds inschakelen zoveel mogelijk moet worden voorkomen.

De risico's en de bijbehorende maatregelen voor het tussentijds bijschakelen of op druk zetten dienen opgenomen te zijn in het veiligstelplan of stilstandplanning. Zie indien van toepassing het Stilstandsmanagement. Het risicogebied wordt hierbij vastgesteld en is herkenbaar in de installatie (afzetting, veiligheidswacht). Teneinde de installatie te kunnen bijschakelen dienen alle persoonlijke veiligheidsslots te zijn verwijderd.

Na beëindiging van de inregel-, test of controlewerkzaamheden, moet het bijgeschakelde deel weer uitgeschakeld en vergrendeld worden conform het veiligstelplan.

In het proces Storingzoeken zijn de risico's en de eventuele maatregelen van het tussentijds bijschakelen / op druk zetten reeds in de risicoinventarisatie opgenomen.

10. Evalueren

Om te komen tot verbetermogelijkheden wordt zowel de technische afhandeling als de organisatorische aanpak van het veiligstellen en borgen geëvalueerd. Hiervoor kan de (technische) ochtendwijding worden gebruikt.

Voor de evaluatie van stilstanden wordt verwezen naar het Stilstandmanagement.

Bijlage 1: Definities

Item	Omschrijving	Kenmerken
Persoonlijk veiligheidsslot:	<p>Persoonlijk veiligheidsslot bedoeld voor het borgen van de veilige toestand waarin de installatie is gebracht. Per persoon kan meer dan één (1) slot worden verstrekt.</p> <p>Per slot of serie sloten past slechts één (1) sleutel en het slot (de serie sloten) wordt (worden) geleverd met één (1) sleutel.</p>	<p>Voor Tata personeel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naam • personeelsnummer • in rood de tekst "VEILIGHEID" <p>Voor personeel van derden (firma's):</p> <ul style="list-style-type: none"> • naam firma • telefoonnummer firma • identificatie (bijv. naam) waardoor herleidbaar naar de houder van het slot • in rood de tekst "VEILIGHEID".
Firma veiligheidsslot:	Slot dat door een voorman gebruikt kan worden op een slotenbord. Per slot past slechts één (1) sleutel en het slot wordt geleverd met één (1) sleutel.	<p>Het slot moet minstens gekenmerkt zijn met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naam firma • telefoonnummer firma • in rood de tekst "VEILIGHEID".
Afdelingsveiligheidsslot:	Slot of serie sloten voor het veiligstellen van installatie(s) en leidingsystemen. Per slot of serie sloten past slechts één (1) sleutel en het slot (de serie sloten) wordt (worden) geleverd met één (1) sleutel.	<p>Afdelingsveiligheidssloten zijn gekenmerkt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de naam van de afdeling, • het telefoonnummer van de functionaris, die de sloten beheert. • een identificatie van de serie, • een uniek slotnummer • in geel de tekst "VEILIGHEID",
Stilstandsveiligheidsslot:	Slot (of serie sloten) dat wordt gebruikt om een slotenbord te vergrendelen, waarmee de sleutels van de afdelingsveiligheidssloten onbereikbaar worden gemaakt. Per slot of serie sloten past slechts één (1) sleutel en het slot (de serie sloten) wordt (worden) geleverd met één (1) sleutel.	<p>Stilstandsveiligheidssloten zijn gekenmerkt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de naam van de afdeling • het telefoonnummer van de functionaris, die de sloten beheert. • een uniek slotnummer • in rood de tekst "STILSTAND"
Slotvermeerderaar:	Hulpmiddel, die het mogelijk maakt meerdere sloten aan te brengen op een afschakelpunt, die pas geopend kan worden als er geen sloten meer aan de slotvermeerderaar zijn aangebracht.	